MLADÁ FRONTA DNES | středa 21. 10. 2015

# „Přivezete jablka a odvezete si mošt z jablek jiných lidí“

## Moštárna v Hulíně funguje na principu kolektivního zpracování ovoce

**Petra Procházková**
redaktorka MF DNES

**HULÍN** Hromada jablek v dřevěné ohradě před domem funguje jako poznávací znamení. Tady, v jednom z řady domků v Žižkově ulici nedaleko centra Hulína, funguje moštárna. Patří Českému svazu zahrádkářů, který ji vybudoval v 70. letech. V těchto dnech je uvnitř pořádně živo.

„Sezona moštování je dva měsíce: září a říjen,“ vysvětluje František Nehoda, který provoz moštárny řídí.

Mezitím přijíždí zákazník s nákladem jablek. Vysype je na váhu a mizí v kanceláři. Odbavený je rychle, při sběru jablek byl pečlivý a nesnaží se na váhu propašovat nahnilé plody. Za chvíli tak nakládá do auta přepravky s lahvemi moštu a odjíždí.

„Fungujeme na principu kolektivního zpracování. To znamená, že lidé dovezou jablka a odvezou si hotový mošt. Nedostanou ho ze svých jablek, ale z těch, co přivezli před nimi,“ popisuje Nehoda.



**Zpracování jablek** Hulínská moštárna patří Českému svazu zahrádkářů, hlavní sezona zde skončí už tento měsíc. 2x foto: Zdeněk Němec, MAFRA

Proto mimořádně pečlivě kontrolují, jaká jablka lidé vozí. Mohou být padaná a nevadí ani rozdílné odrůdy. Nahnilá neprojdou, není ale výjimkou, že i taková se majitelé snaží udat. A nesmí být ani přezrálá, z nich totiž neteče šťáva.

Obvykle tady vylisují z metráku jablek 70 litrů moštu. Letos je to ale horší, zatím jsou na 65 litrech.

„Sucho a extrémní horko se na ovoci podepsalo. Stromy ho neudržely, v podstatě už popadaly i zimní odrůdy, které by ještě měly dozrávat," říká Nehoda a přes průchod plný přepravek s lahvemi míří do první části moštárny.

Na zajištění provozu je potřeba patnáct lidí. Ovoce putuje do myčky a drtičky. Do lisu se vejde osm vrstev nadrcených jablek, každá se balí do plátna a jednotlivé vrstvy prokládají dřevěnými rošty. Šťáva míří do obřího nerezového tanku, kde musí přečkat noc.

Druhý den ráno se rozjíždí stáčírna v sousední místnosti. Mošt do ní proudí nerezovým potrubím, zahřívá se na 80 stupňů Celsia a plní do lahví. To obnáší jednoho člověka, který kontroluje čistotu lahví a omývá je horkou vodou, dopravníkový pás, na kterém nádoby projíždějí ohřívačem, a dalšího člověka u speciálního stroje na plnění.

Teplý mošt v teplé láhvi se okamžitě zavírá, další člen obsluhy tedy stojí u zavíračky. Stroj pamatuje první republiku, ale dodnes slouží bezchybně. Pak se lahve kladou na bok, aby tekutina zalila vršek.

„Při chladnutí se vytvoří podtlak, to je pak jistota, že mošt vydrží," ukazuje Marta Klimentová. Sedí u pličky a rukama jí prochází jedna láhev za druhou.

Aby všechno fungovalo, musí se zájemci o moštování objednávat dopředu. Sedmičková láhev moštu je tady vyjde na devět korun.



**Při práci** Marta Klimentová sedí v moštárně u pličky a rukama jí prochází jedna lahev za druhou. Práce je fyzicky velmi náročná.

„Nejsme velkovýrobna, která mošt prodává. Nedodáváme jej do obchodů, jsme tady prostě pro ty, kteří chtějí zpracovat ovoce," upřesňuje František Kliment, který u lisu stojí několik hodin denně. Celá výroba je fyzicky náročná.

„Dokud budeme stačit, můžeme moštovat. Jsme tady ale všichni důchodci, věkový průměr ani nepočítejme, a po nás to nejspíš nikdo nepřevezme," uvažuje Nehoda.

Zahrádkáři jako organizace stárnou a mladé nástupce nemají nikde v zemi. Přitom neustále roste poptávka po regionálních potravinách.

„Lidé chtějí jíst věci vypěstované na zahrádkách, ale nechtějí je pěstovat a nemají na to ani čas. Vztah k půdě, který u nás byl hodně rozšířený, se vytrácí," míní Nehoda.

deník | čtvrtek 22. října 2015

# Zvědavost mi napsali i do kádrového posudku

JARMILA KUNCOVÁ

***Hulín*** – „Zvědavost je údajně vlastnost hanlivá, ale na druhou stranu je to zase touha po vědění," říká Vlastimil Úlehla z Hulína, který se už za pár týdnů dožívá významného životního jubilea, 90 let. A právě ta zmíněná touha po vědění z něj prakticky udělala vyhledávaného historika v jeho rodném městě: má totiž spoustu informací, fotek, zkrátka pečuje o nynější generace, aby na dávné události nezapomněly.

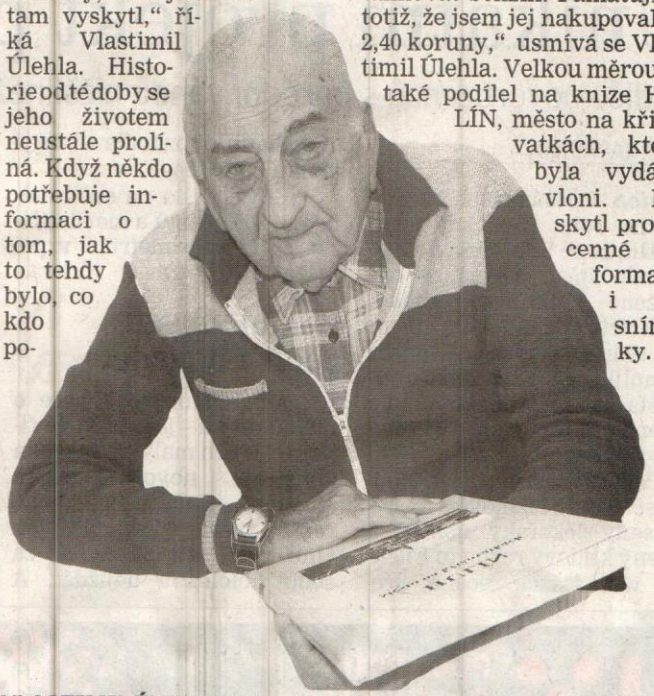
## Osvobození přežil ve sklepě radnice

„Jak u krejčího máte zbytky látky a nití, tak u mě najdete zbytky odstřižků z novin, protože vysávám jednou za týden. Sbírám výstřižky týkající se našeho města a osobností, vystřihuji je a lepím na formát A4," usmívá se sympatický senior.

Vášeň pro historii a zvědavost se u něj probudily sotva nabyl plnoletosti. Ještě mu prý nebylo ani dvacet, když se dostal do tehdejšího hulínského obecního úřadu za doby protektorátu.

„Coby devatenáctiletý jsem byl vedoucí ohlašovacího úřadu, kam se lidé chodili přihlašovat, odhlašovat, vyřizovaly se pohřby, prodíral jsem se v policejních hláškách. Měl jsem možnost podívat se do různých životních příběhů," vzpomíná. To všechno jej podle něj přivedlo k tomu, že se o historii začal zajímat. Zažil i přechod do roku 1945, kdy byl Hulín osvobozený.

„Byl jsem jediný, kdo jej prožil ve sklepě na radnici, protože ostatní mí ženatí kolegové se starali o rodiny, zatímco já neměl co ztratit. Dali mi proto klíče a v tom sklepě jsem přežil odchod Němců, příchod Rumunů a našich vojáků, potom příchod ruské armády. Jak já říkám, byl jsem tam, kde jsem být nemusel. Jelikož jsem měl i v kádrových materiálech napsané, že jsem zvědavý, tak jsem se tam vyskytl," říká Vlastimil Úlehla. Historie od té doby se jeho životem neustále prolíná. Když někdo potřebuje informaci o tom, jak to tehdy bylo, co kdo postavil, vybudoval, obrací se na něj. Při příležitosti letošních hulínských Svatováclavských hodů dokonce obdržel i Pamětní list, který město udělilo poprvé. Vlastimil Úlehla pamatuje celou řadu představitelů obce, od první republiky až do po nynější vedení. „Tělesná schránka chátrá, paměť mám ale zatím dobrou," přiznává. Vitalitu i paměť mu může leckdo závidět. Speciální recept? „Nekouřím, nepiji, karty nehraji, do vykřičených domů nechodím. Jezdím ještě autem, tlak mi stoupne jedině, když chodím tankovat benzin. Pamatuji si totiž, že jsem jej nakupoval za 2,40 koruny," usmívá se Vlastimil Úlehla. Velkou měrou se také podílel na knize HULÍN, město na křižovatkách, která byla vydána vloni. Poskytl pro ni cenné informace i snímky.



**VLASTIMIL ÚLEHLA. Milovník historie zachovává veškeré tiskové zmínky o městě. Z jeho podkladů vznikla i kniha.** Foto: Deník/J.Kuncová